

Katowice, dnia 27 stycznia 2026 r.

INFORMACJA Nr 17/2025/EW

**o niebezpiecznym zdarzeniu w związku z wykonywaniem robót strzałowych -
przemieszczenie odłamków skalnych poza strefę zagrożenia rozrzutem, zaistniałym
w dniu 22.04.2025 r. około godziny 13³² w Kopalni i Prażalni Dolomitu „Żelatowa”,
należącej do przedsiębiorcy Kopalnia i Prażalnia Dolomitu „Żelatowa” S.A. z siedzibą
w Chrzanowie.**

Kopalnia i Prażalnia Dolomitu „Żelatowa” eksploatuje dolomity triasowe systemem ścianowym i zabierkowym, w wyrobisku wgłębnym, pięcioma piętrami eksploatacyjnymi na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Krakowie planu ruchu na okres od 11.07.2024 r. do 10.07.2030 r. Eksploatacja złoża prowadzona jest głównie z użyciem materiałów wybuchowych.

W dniu 22.04.2025 r. około godziny 13³² w Kopalni i Prażalni Dolomitu „Żelatowa” w północno-wschodniej części obszaru górniczego „Żelatowa I” na poziomie 288 prowadzono roboty strzałowe rozluzowujące caliznę, metodą długich otworów, polegające na ładowaniu i odpaleniu otworów strzałowych odwierconych w dniu 17.04.2025 r. Roboty strzałowe były wykonywane przez pracowników własnych przedsiębiorcy na podstawie dokumentacji strzałowej zatwierdzonej przez KRZG. Parametry robót strzałowych zostały wyznaczone zgodnie z ekspertyzą rzeczoznawcy ds. ruchu zakładu górniczego. Strefa zasięgu rozrzutu odłamków skalnych, ustalona przez rzeczoznawcę, wynosi 75 m dla strzelań na rozluzowanie. W granicach wyznaczonej strefy zagrożenia rozrzutem odłamków skalnych nie ma obiektów budowlanych. Całkowity ładunek odpalanej serii wyniósł 83 kg w 6 otworach o długości od 6,8 do 7,2 m, przy średniej wysokości ściany 6 m. W otworach strzałowych zastosowano ładunki dzielone inicjowane od dołu zapalnikami nieelektrycznymi. Dopuszczalna wielkość ładunku całkowitego w strefie, gdzie wykonywano roboty strzałowe, została określona w dokumentacji strzałowej na 288 kg. Otwory rozmieszczone były w jednym szeregu w odległości wynoszącej od 3,0 do 3,2 m. Średni zabiór wyniósł od 3,5 do 3,6 m, długość przybitki od 2,6 do 2,9 m, długość przesyпки (przybitki pośredniej) wynosiła 2,0 m. W miejscu wykonywania robót strzałowych stwierdzono występowanie zaburzeń geologicznych w postaci przerostów gliny.

Fragmenty odłamków skalnych o wymiarach około: 100 x 100 mm; 100 x 50 mm wraz z pomniejszymi, uległy przemieszczeniu na odległość ok. 220÷240 m od miejsca wykonywania robót strzałowych i ok. 145÷165 m poza wyznaczoną strefę rozrzutu. W wyniku zdarzenia uszkodzone zostało poszycie dachu budynku hali warsztatowo-magazynowej, panel instalacji fotowoltaicznej oraz wierzchnia warstwa fasady powyższego budynku nienależącego do przedsiębiorcy. Nikt nie odniósł obrażeń.

Przyczyną niebezpiecznego zdarzenia polegającego na rozrzucie odłamków skalnych poza ustalony zasięg strefy zagrożenia rozrzutem było wykonywanie robót

strzałowych niezgodnie z planem ruchu, ekspertyzami, na podstawie których sporządzono dokumentację strzałową oraz z naruszeniem zasad techniki górniczej. Stwierdzone zaburzenia geologiczne zostały pominięte podczas analizy i projektowania parametrów strzelania, w szczególności w aspekcie wykonywania robót strzałowych w stosunkowo niedużej odległości od zabudowań cywilnych, co uznać należy za niepokojące i świadczące o rutynowym podejściu do spraw związanych z robotami strzałowymi.

W wyniku przeprowadzonych oględzin Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Krakowie wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej wykonywania robót strzałowych w stropie poziomym 288, w rejonie północno-wschodnim wyrobiska, w związku z zaistnieniem bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa powszechnego spowodowanego rozrzutem odłamków skalnych poza wyznaczoną strefę rozrzutu w kierunku wschodnim wyrobiska po wykonaniu odstrzału około godziny 13³² w dniu 22 kwietnia 2025 r., do czasu:

1. Przeprowadzenia inwentaryzacji mierniczej: odstrzelonych przodków, śladów i miejsc upadku odłamków skalnych zlokalizowanych w trakcie wizji w rejonie posesji właściciela zgłaszającego zdarzenie, ze szczególnym uwzględnieniem kąta rozrzutu odłamków.
2. Ponownego sprawdzenia prawidłowości przyjętych parametrów robót strzałowych przez uprawnionego rzeczoznawcę ds. ruchu zakładu górniczego w zakresie robót strzałowych wykonywanych w odkrywkowych zakładach górniczych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy geologicznej złoża w strefach o obniżonej wytrzymałości (przerosty, spękania, strefy zwietrzenia itp.) oraz wykonania sprawdzającego strzelania doświadczalnego.
3. Ustalenia przez kierownika ruchu zakładu górniczego bezpiecznych zasad i rygorów prowadzenia robót strzałowych w przedmiotowym rejonie z uwzględnieniem wyników ww. sprawdzenia dokonanego przez rzeczoznawcę.

O wynikach przeprowadzonych powyższych czynności kontrolnych należy powiadomić Dyrektora OUG w Krakowie.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Krakowie.